

Гэта пакой ваявой і працоўнай славы ў Герасінай раённай бібліятэцы. Людзі, што прыходзілі сюды, з хваляваннем знаёміліся са шматлікімі матэрыяламі пра першых арганізатараў налгасаў раёна, пра падвiгі землякоў — вайнаў партызан — у галы Вялікай Айчыннай вайны, пра справы Героіні Соцыалістычнай Працы — працоўную мiсцiвую налгасаў і саўгасаў.

Фота М. ЖАЛУДОВІЧА. (БЕЛТА).

ДЫРЫЖОР КІДАЕ ПРАФЕСІЮ...

Харавых дырыжораў у нас рыхтуюць усё — кансерватарыя і културасветучылішчы, педагогічныя інстытуты і дэма народнай творчасці, музычныя вучылішчы і курсы. Калі меркаваць па шырыні вучэбнай сеткі, дык мы павiнны былі ўжо мець лішак дырыжораў, а іх не хапае, асабліва ў сельскай мясцовасці.

Штогод на вяску накіроўваюцца ўсё новыя і новыя спецыялісты, але, папярэдаўшы некаторы час, малады дырыжоры звычайна мяняюць прафесію. Яны пачынаюць вучыцца ігра на музычных інструментах або зусім кідаюць музыку. Не апошняю ролю тут адгравваюць абставіны, у якія іны раз трапляюць малады спецыялісты (няпоўная зарплата, цяжкасці ў рабоце самадзейных калектываў, неспрыяльны бытавыя ўмовы), але часта на першы план выступае больш сур'ёзная прычына, а імяна — неадпаведнасць маладога спецыяліста, няздольнасць яго кіраваць хорам.

Паспрабуем разабрацца, чаму малады дырыжор церпіць фіяска, як толькі суківаецца з практыкай.

Каго мы прымаем у клас харавога дырыжыравання? Звычайна пiнiстаў (у большасці дзяўчат), якія скончылі музычную спецыяльнасць і не жадаюць далей удасканальвацца па спецыяльнасці або не вытрымалі ўступных экзаменаў на фартэпiяннае аддзяленне вучылішча. Іны раз гэта выпускнікі агульнаадукацыйнай школы, якія па сваіх музычных ведах стаць на ўзроўні першакласніка музычнай спецыяльнасці.

На ўступных экзаменах у абiтурыента праверяюць інтанацыйны, гарманічны і рытмічны слых, музычную памяць і, вядома, галасавыя даныя. Калі ўсё гэта ёсць — ён прыняты. Прыёмная камісія не ўлічвае толькі, што нянаўсць слыху, памяці і галасу — гэта яшчэ далёка не ўсё.

Даволі цяжкім завастае для нас уяўленне аб арганізатарскіх і мастацкіх даных будучага кіраўніка хору, якому давядзецца лiцца мастацкія вобразы сродкамі калектываўнага вакалу.

Але вось абiтурыент прыняты, яго пачынаюць вучыць. Акрамя музычна-тэатральных і агульнаадукацыйных дысцыплін, студэнт праходзіць індывiдуальнае дырыжыраванне, чытанне партытуры, павольную галасу. Сярод прадметаў прафiліруючым з'яўляецца індывiдуальнае дырыжыраванне, бо тут праверяюць і ўменне чытаць партытуру і вакал. Як жа праходзіць навучанне прафiліруючага прадмета?

Кожны музыкант займаецца на сваім інструментам звычайна не менш чатырох гадзін у дзень. Інструментам харавога дырыжора з'яўляецца хор. Але на працягу чатырох гадзін навучання будучы дырыжор у большасці выпадкаў дырыжыруе толькі ўайным хорам. Рэдка бывае, каб навучэнец кіраваў хорам недзе «на старане». Бо хор вучылішча, як жакуць, нараствае, яго «ледаць хапае», каб рыхтаваць выпускнікам праграму дзяржаўных экзаменаў. Вядома, дырыжор найлепш можа выкарыстаць свае сілы толькі на тым калектыве, які ён сам арганізаваў і дзе ён з'яўляецца непераўздыменным аўтарытэтам. Але для большасці навучэнцаў толькі на чэцвёртым курсе рэальны харавы клас — тая першая (а часам і апошняя) магчымасць выкарыстаць свае сілы.

Аддырыжыраваўшы на дзяржаўным экзамене

праграмай, часцей за ўсё зробленай пры дапамозе выкладчыка, выпускнік атрымлівае дыплом. Цяпер ён альбо накіроўваецца ў вышэйшую школу альбо вучыцца далей, у вышэйшай навукальнай установе.

Тут зноў крытарам азірае з'яўляецца не тое, як абiтурыент умее працаваць з жывымі хорам, а як ён здасць агульныя экзамены. Дастаткова добра падрыхтавацца пад фартэпiяннае паказана ў творы не па-мастацку, траціць сваю прыцягальную сілу.

Пра п'есу А. Татарскага цяжка сказаць што-небудзь добрае. Усё ў ёй фальшыва і прымытліва. Усё нібы знарок дыскрэдытуе добрую ідэю: і тое, як лёгка савецкі разведчык дасягае сваёй мэты, і тое, які неразумныя ворагі часам яму процістаяць. Ды і сюжэтныя ходы не новыя і сустракаліся ў мностве твораў. Але бывае часам, што тэатр «выраўвае» слабую драматургію. На жаль, на гэты раз такога не адбылася. Спектакль толькі падкрэсліў усё недахопы п'есы.

Ражысёр Д. Ніжнікоўская не здолела стварыць моцнай ацёрскай ансамблi. Больш таго, асобныя сцэны (размова

студэнтамі займаюцца лепшыя педагогі.

А якія цяжкасці чакаюць маладога спецыяліста з першых крокаў практычнай дзейнасці? Людзі, якіх кіраўнік запрашае ў хор, часта займаюцца ўжо ў якім-небудзь малым калектыве ці гуртку. Ці не робім мы самадзейнасць некалькіх і будзёнай менавіта таму, што стварам гурткі там, дзе для гэтага няма патрэбных умоў? На прадпрыемствах, напрыклад, хоры арганізуюць у пераду «грамадскага даручэння», а бывае, што і па загаду. У такіх калектывах, як правіла, малых, няма і ўмоў для заняткаў. Спецiй праходзіць у індывiдуальных неспрыяльных пэрыядах, людзі спяваюць неахвотна. Неадрама і тая калектывы звычайна адраджаюцца ісці працаваць слабія кіраўнікі, часам проста хлтуршыць. А ў выніку ў сцені людзей знікае любоў да спявання, а перад слухачамі мы дыскрэдытуем харавое мастацтва.

Нiхто не адмаўляе кіраўніцкай масавасці самадзейнага мастацтва. Але масавасць не азначае дрэбнасць. Каб стварыць добры хор, неабходны ўмовы для заняткаў, неабходна жаданне людзей, неабходны ўршце, добры кіраўнік.

Зноў мы вяртаемся да падрыхтоўкі дырыжораў. У іх навука вельмі ўжо шмат недахопаў, а на практыцы дырыжор часта не мае элементарных умоў, каб выявіць свае здольнасці.

Дзяржава траціць вялікія сродкі, каб падрыхтаваць маладога спецыяліста. А падвiдзіце, колькі выпускнікоў, што атрымалі дыплом дырыжораў, працую на па назважаным выкладчыку. Маладому журналісту па прад'яўленні пiнiстаў дазваляюць хатнім музычным раваннем. Ці можна так далей і ці не варта нам разам падумаць, каб агульнымі намаганнямі вырашыць праблему.

У. БАШКО, загадчык кафедры музыкі Маргiлёўскага педiнстытута.

ЗДЫМАЕЦЦА ТЭЛЕФІЛЬМ

Р Э П А Р Т А Ж

Пра тэлефiльмы шмат пішуць і гiлжэ больш спрачаюцца.

Спраўды, што такое тэлевізійны фiльм? Чаму нельга назваць так любы фiльм, які мы глядзім на білантнім экране?

Пакуль тэатральныя спрачваюцца, практыкі накіроўваюць пошукі, здаймаюць фiльмы. Прыступілі да здымак першага тэлевізійнага фiльма і на студыі «Беларусьфiльм». Стужка, якая робіцца па заказе Цэнтральнага тэлебачання, будзе называцца «Машыніст» (сцэнарый А. Каплінінскай).

Юры Дуброўнін пасля заканчэння ацёрскага факультэта інстытута кінематграфіі сыграў маладога кірава ў фiльме «Лявіна з

гор». Затым ён выконваў розныя ролі ў карціках «Беларусьфiльма», а паралельна здымаў тэлевізійныя навіны. Найбольш вядомыя ў тэатры і тэлебачанні — Яна ўдзельніча ў праграму беларускага дiяла на Сусветнай выставцы ў Манрэалі.

І вось зараз Ю. Дуброўнін давераны здымаць пiнiстаўнага тэлевізійнага фiльма.

У асабна істотнае дэма машыністкі. Каця і Юся. Каця — галоўная героіня фiльма — старэйшая за Юсю і больш самастойная. Яна дапамагае Юсю знайсці сябе.

Усе налізі сцэнарый, усё перасказвае, так ці інакш, звязаны з Кацяй. Дзеля блізкага яна можа прынесці ў ахвяру і свой волны час, і сваю вятару, і нават аздаць турсыкую пачуццую. Маладому журналісту па прад'яўленні пiнiстаў дазваляюць хатнім музычным раваннем. Ці можна так далей і ці не варта нам разам падумаць, каб агульнымі намаганнямі вырашыць праблему.

ПА ВЫСТАВАЧНЫХ ЗАЛАХ

ЭЦЮДНІК ЗАЎСЁДЫ З САБОЮ...

Хто хоць раз пабываў за мяжой, добра ведае, куды ў турыста ідзе час. Запраграмавана кожная мiнута. Дваццаць чатыры гадзіны сутак пралятаюць неспрыжметна. Зраўнума, мастаку, калі ён трапіў у такую або падобную паездку, спецыяльнага часу для эцюдў і замалёвак не прадугледжана. Але мастак ёсць мастак. Ён умудраецца зрабіць нямаля накідаў алоўкам у альбоме, замалёвак пяром, фламасцерам, малюнкаў гуашню, акварэлю і нават эцюдў мастлам. Часцей за ўсё гэтыя замалёўкі і эцюдў не выходзяць за межы дарожных нагатаў, але і іны падкупляюць свежасцю ўражанняў, навізнай і нявыжыласцю сюжэтаў, схопленасцю пiльнянага моманту. Прыехаўшы дахаты, мастак, калі ўражанняў паспяваюць ужо адстаіцца, з нататак пра ўсё незвычайнае, што яго ура-

зіла, выбірае толькі тыповыя для той ці інакш краіны.

Польшча, Балгарыя, Чэхаславакія, Румынія, Югаславія, Францыя, Англія, Куба, Аўстрыя, Італія, Турцыя, Грэцыя — вось няпоўны пералік краінаў, дзе пабывалі нашы беларускія мастакі за апошнія тры чатыры гады з рознымі турсычнымі групамі і ў творчых камандзіроўках.

Беларускае таварыства дружбы і культурных сувязей з замежнымі краінамі і Саюз мастакоў БССР арганізавалі ў алоўна Мінскага мастацкага саюза мастакоў выставку твораў мастакоў Беларусі, якія пабывалі за мяжой. Тут запануе цікавасць на трыццаці дзён працаваць з работамі, створанымі на матэрыялах дарожных замалёвак у майстэрнях, ёсць і малюнкi, зробленыя непасрэдна з прыроды ў дарозе, з пабуды целахода, з айна гасцi-

Апошнія спентаклі Рэспубліканскага тэатра Юнага Гледача ўспялі добра і надзеі ў сэрцы яго прыхiльнікаў. «Прыгоды Буратiна» і «Баршаўскі набiт», якія парадвалаў выдумкай, густам, добрай тэатральнасцю, а галоўнае — шчырай усхваляванасцю, засведчылі, што тэатр настойліва шукае сябе.

Што праўце гэты нялёкі — агульнавядома. Што на гэтым шляху ніхто не застрахаваны ад няўдач — таксама ясна. І тым больш трэба быць замоўчваюча няўдачы, гаварыць пра іх прама і адкрыта, нічога не ўтойваючы. З такіх пазіцый і хочацца разглядаць «Бумеранг».

Выбар тэатрам п'есы А. Татарскага не выклікаў бы прачынаў, калі б яна была хаця б сярэдняй у мастацкіх адносінах. Дзятэнка ў юнага гледача карыстаецца асаблівым пошам. Да таго ж, расказваючы пра падвiгі савецкіх разведчыкаў у гады вайны, тэатр вучыць дзятэй смеласці, адданасці Радзіме. Але самая добрая ідэя, калі яна выказана ў творы не па-мастацку, траціць сваю прыцягальную сілу.

Пра п'есу А. Татарскага цяжка сказаць што-небудзь добрае. Усё ў ёй фальшыва і прымытліва. Усё нібы знарок дыскрэдытуе добрую ідэю: і тое, як лёгка савецкі разведчык дасягае сваёй мэты, і тое, які неразумныя ворагі часам яму процістаяць. Ды і сюжэтныя ходы не новыя і сустракаліся ў мностве твораў. Але бывае часам, што тэатр «выраўвае» слабую драматургію. На жаль, на гэты раз такога не адбылася. Спектакль толькі падкрэсліў усё недахопы п'есы.

Ражысёр Д. Ніжнікоўская не здолела стварыць моцнай ацёрскай ансамблi. Больш таго, асобныя сцэны (размова

студэнтамі займаюцца лепшыя педагогі.

А якія цяжкасці чакаюць маладога спецыяліста з першых крокаў практычнай дзейнасці?

Людзі, якіх кіраўнік запрашае ў хор, часта займаюцца ўжо ў якім-небудзь малым калектыве ці гуртку. Ці не робім мы самадзейнасць некалькіх і будзёнай менавіта таму, што стварам гурткі там, дзе для гэтага няма патрэбных умоў? На прадпрыемствах, напрыклад, хоры арганізуюць у пераду «грамадскага даручэння», а бывае, што і па загаду. У такіх калектывах, як правіла, малых, няма і ўмоў для заняткаў. Спецiй праходзіць у індывiдуальных неспрыяльных пэрыядах, людзі спяваюць неахвотна. Неадрама і тая калектывы звычайна адраджаюцца ісці працаваць слабія кіраўнікі, часам проста хлтуршыць. А ў выніку ў сцені людзей знікае любоў да спявання, а перад слухачамі мы дыскрэдытуем харавое мастацтва.

Нiхто не адмаўляе кіраўніцкай масавасці самадзейнага мастацтва. Але масавасць не азначае дрэбнасць. Каб стварыць добры хор, неабходны ўмовы для заняткаў, неабходна жаданне людзей, неабходны ўршце, добры кіраўнік.

Зноў мы вяртаемся да падрыхтоўкі дырыжораў. У іх навука вельмі ўжо шмат недахопаў, а на практыцы дырыжор часта не мае элементарных умоў, каб выявіць свае здольнасці.

Дзяржава траціць вялікія сродкі, каб падрыхтаваць маладога спецыяліста. А падвiдзіце, колькі выпускнікоў, што атрымалі дыплом дырыжораў, працую на па назважаным выкладчыку. Маладому журналісту па прад'яўленні пiнiстаў дазваляюць хатнім музычным раваннем. Ці можна так далей і ці не варта нам разам падумаць, каб агульнымі намаганнямі вырашыць праблему.

У. БАШКО, загадчык кафедры музыкі Маргiлёўскага педiнстытута.

СОРАК ГОД НА САМАДЗЕЙНАЙ СЦЭНЕ

Было сказана шмат цёплых слоў. Было шмат кветак, хоць здабыць жывыя кветкі ў такі мароз — справа нялёгка. Было шмат адрацоў, вышыванняў. І часта гучала ў іх — «тэатральная мама».

Так у народным тэатры Мінскага трактарнага завода называюць Волгу Гаўрылаўну Крамарэнка, чыі юбілейны вецер, прысвечаны саракагоддзю сцiннай і трактарнага дзейнасці, адбыўся ў ДOME культуры МТЗ 5 лютага.

Дык можа, гэтак — «мама» — даніна ўзросту?

Але тыя, хто сабраўся сёння ў зале і блізка знаёмыя з жыццём калектыву, называюць так яе таму, што, як і любая маці ў сям'і, у народным тэатры бярэ на себе ўсё самае цяжкае. Яна загад-

вае ўсёй маёмасцю тэатра. Маці яна і таму, што да яе можа прыйсці з любой справай, з любым горам. Яна заўсёды памона. Яе жыццёвага вопыту хапае на іх беды.

Пра яе жыццё можна раман напісаць. Муж загінуў у Іспаніі. Сама Волга Гаўрылаўна ўдзельніча дзвюх войнаў — фiнскай і Айчыннай. У вайну страціла дзяцей. Знайшла іх праз «Пiонерскую правду»

кiдаваючы дэталі, адмаўляючыся ад светлаенной мадэляроўкі, абмяжоўваюцца контурам і старанна адбірае самае істотнае для вобраза. Малюнак становіцца выразным, гiбкім, адмыслова малюнічым. У гэтай колернай лініі здзіўляюцца пазівы, прыгажосць.

Б. Забораў малое з прыроды з уласнай іму манерай «дадумвання» убаванага. Мабыць, таму так адчувацца асязальны невялікі пейзаж «Саопаль» з яго халодным, пранізваным персмакім неспакойнага мора паветрам.

Шкавыя архітэктурныя замалёўкі Б. Заборава, якія ён прывёз нядаўна з паездкі ў Германію. Тут сваім жыццём жыве гатычная архітэктура, адмыслова па формах, строга, як быццам спецыяльна створаная для адлюстравання менавіта графічнымі сродкамі. Подыхам гісторыі павявае, напрыклад, ад ліста «Веймар», дзе самотны помнік паэту ў атмасферы гэтага горада надзяваў арганічна з'яднаны з архітэктурай. У жыццёвае ж мастак, відаць, шукае рэальнасці адлюстравання — будыні ў яго не столькі «напiсаны», колькі «вылелены», і лепша гэтая падкрэслівасць выразным, чоткім контурам лі-

не перыце яму. — Ён таксама пачынае разважаць, кіруючыся толькі вонкавымі адзнакамі сваіх уласных дзеянняў. І адсюль вынікае такое нечаканае рашэнне: вярнуцца ў стан ворагаў і захапіць Кляівіста ў адзіночку.

Прымытныя разважэнні прыводзяць да прымытныага рашэння.

Няхай у чытача не складзецца ўражанне, што ў спектаклі «Бумеранг» усё скрозь «чорна». Не, у ім ёсць і ўдачы. Цікавая, ланкачная работа мастака І. Пешкура. Вельмі арганічны, падцігнуты Цогліх (арт. В. Лебедзеў). Разумным і даволі хітрым ворагам робіць фан Кляівіста У. Говар-Бандарніка. Сцiзна гутаркі-роздуму фан Кляівіста з падначаленымі аб магчымых «ходах» Ленца — адна з лепшых, цікавейшых у спектаклі.

Але ж гэтыя асобныя ўдачы не вытараўваюць становішча, а наадварот, толькі ўскладняюць яго, бо суседства з моцнымі адмоўнымі персанажамі яшчэ больш падкрэслівае слабасць становішча героя.

У спектаклі, як бачым, «змясціліся» акценты. І ў гэтым, бадай, найбольшы праклік рэжысёру.

Накучыў, на памылках вучацца. Што ж павучальнага для сабе можа вынесці калектыв тэатра юнага гледача з наўдачы, якая счасцігла яго ў «Бумерангу»?

Першае і самае галоўнае — з большай патрабавальнасцю трэба ставіцца да драматургічнага матэрыялу пры складанні рэпертуару. Дарчы, увесць хай сабе і кароткі, шлях тэатра сведчыць, што ўдачы яго былі звязаны з добрай драматургіяй і вынікала з іх.

В. САЛЕЕВ.

у 1950 годзе. І ў гэтым жа годзе прыйшла ў тэатральны калектыв Мінскага трактарнага завода Гаўрылаўна. Яна ўдзельніча ў развіцці сучаснага фальклору. За ўдзел у Вялікай Айчыннай вайне, плённую навукова-грамадскую дзейнасць і ў М. Гаўрылаўна ўзнагароджаны орданам Леніна, орданам Чырвонага Сцяга, орданам Працоўнага Чырвонага Сцяга і медаліямі.

І. В. Гаўрылаўна была палыманым патрыятам нашай Радзімы, актыўным дзеячом, савецкай навуцы і літаратуры, вопытным выхавателем моладзі, чупым таварышам.

Памяць пра Івана Васiльвіча даўнога засталецца ў сэрцах усіх, хто ведаў гэтага цудоўнага чалавека.

ПРЭЗІДЫУМ АКАДЭМІІ НАВУК БССР, ПРАЭДУКЦЫЯ СЯОЗУ ПIСЬМЕНЫКАў БЕЛАРУСІ, ІНСТЫТУТ МАСТАЦТВАНАУКІ, ЭТНАГРАФІІ І ФАЛЬКЛОРУ АН БССР.

Літобў сваю да сцiны перадала Волга Гаўрылаўна і малодшаму сыну. Ён з ёю разам у народным тэатры іграе...

Ці не праўда, не многія з нас, маючы з плячым 55 год, сям'ю пасля рабочага дня на заводзе загідзілі б да позняй ночы рашчэраваць або іграць, або ў халодным аўтобусе ехаць куды-небудзь на выезд са спектакля. Для гэтага патрэбна да свiх валасоў захапіць юнае сэрца...

Вось яна стаіць на сцiне, вiноўніца ўрачымасці. І не верыцца, што ёй 55 гадоў, такіх па-заўліхаўку толькі што, будучы Гарпiня Дармiдонтаўна з «Вісцелья ў Малінаўцы», танцавала яна «в-ту-стель» з Янкам-артылерыстам. А мiнут за дваццаць да гэтага мы бачылі яе нясмела, збiднелай Кiсельнікавай з «Вiру» А. Астроўскага, Шыдлоўскай, якая ніколі не траціць пачуцця гумару, са спектакля «Над хвалямі Серабранкі» І. Козела...

Хочацца пакадаць вам, Волга Гаўрылаўна, вечнай малодсці. Вялікіх вам поспехаў на сцiне і ў жыцці, цiнавых і змястоўных роляў, тэатральная мама!

М. ГАРЭЦКАЯ.

скага фіксуе сцiплую прыгажосць гарадскіх пейзажаў Лiтваны. Гэта замалёўкі з натураў. Мастак не праходзіць адна мiнута ў дзень і не прымае ў пахмурны дзень і за чашкай кавы...

Цікавае да ўнутранага свету чалавека робіць зыстоўныя накідаў пяром В. Сахненкі. Перад намі — жывыя тыпы балгар.

Запамінаюцца работы Г. Паплаўскага і Я. Красоўскага. Можна было б больш падрабязна спыніцца на адна з мастацкіх асаблівасцей работ, многія з іх вылучаюцца непазрэднасцю, арыгiнальнай кампазіцыяй, цiнавым колернымі спалучэннямі, ланкачным выяўленчага мыслення. З гэтага пункту гледжання многія з іх зроблены бездакорна, на высокаму прафесiянальным узроўні. Але, мне здаецца, больш істотна зазначаць яшчэ адну агульную для выставкі рысу.

Думаецца, мастакі, якія былі вольныя з мяжой, павiнны больш «забіраць» падхоўваць да сваіх сюжэтаў і не проста расказваць аб увачаным, а рабіць паўныя «выяўды». Больш хацелася б бачыць у работах са-

АПОШНЯЕ РАЗВІТАННЕ

В лютага літаратурна-навукова-даследчая і пісьменніцкая дзейнасць І. В. Гаўрылаўна і напісанне работ аб творчасці А. Пушкіна, М. Горькага, У. Маякоўскага, Я. Купалы, Я. Коласа, па пытанні сацыялістычнага рэалізму, эстэтыкі і развіцця сучаснага фальклору.

За ўдзел у Вялікай Айчыннай вайне, плённую навукова-грамадскую дзейнасць і ў М. Гаўрылаўна ўзнагароджаны орданам Леніна, орданам Чырвонага Сцяга, орданам Працоўнага Чырвонага Сцяга і медаліямі.

І. В. Гаўрылаўна была палыманым патрыятам нашай Радзімы, актыўным дзеячом, савецкай навуцы і літаратуры, вопытным выхавателем моладзі, чупым таварышам.

Памяць пра Івана Васiльвіча даўнога засталецца ў сэрцах усіх, хто ведаў гэтага цудоўнага чалавека.

ПРЭЗІДЫУМ АКАДЭМІІ НАВУК БССР, ПРАЭДУКЦЫЯ СЯОЗУ ПIСЬМЕНЫКАў БЕЛАРУСІ, ІНСТЫТУТ МАСТАЦТВАНАУКІ, ЭТНАГРАФІІ І ФАЛЬКЛОРУ АН БССР.

ліяныя вострыя. Больш хоць бы тыя на самых жанравых сцiнах, напавіліны. У гэтым сэнсе нешта сваё ёсць у палатне А. Казлоўскага «Венецыя», дзе, нягледзячы на паўную спрэчнасць жывасці, аўтар імкнецца праз пiўны матыў і яго трактоўку расказаць больш глыбока пра італьянскі горад. І няхай сабе не ўсім даставерны малюнак В. Віроўскага ў пейзажах, дзе востраверхы дахі горада амаль усё аднолькава вельмі і формы лепшца адна да аднае, але затое ў гэтым адчуваць рытм, угадваецца адмысловае ў абліччы менавіта таго горада, які пісаў мастак...

Скажам у заключэнне, што адрыццё такой выставкі радуе. Добра, што яна ў людным месцы горада, дзе з ёй могуць пазнаёміцца тысячы гледачоў. Можна, варта нават стварыць на базе гэтай выставкі перасоўную экспазіцыю, хай сабе і не вельмі вялікую, яна магла б падарожнічаць па рэспубліцы, а пазрэ і трывала замацавацца хоць бы ў памішанні Беларускага таварыства дружбы і культурных сувязей з замежнымі краінамі.

Б. ВОЛІНА.

ЧАСОПІСЫ

ПОЛЫМЯ

БЕЛАРУСЬ МАЛАДОСЦЬ

«ПОЛЫМЯ». Нумар адкрываеца нізкай вершаў Аляксея Пысіна пад агульнай назвай «Новы дзень». Дружыцца таксама вершы Алеся Звонака, Кастуса Ціхіна, падборка вершаў Ларысы Геніюш з кнігі «Невадам з Нёмана» пэза Рыгора Барадулліна «Неба тваё, вада» і верш серба-лужыцкага паэта Міта Лорэнца «З падарожжа ў Беларусь у 1965 годзе» ў перакладзе А. Зарыцкага.

Праза прадстаўлена працамі раманіста Міколы Лобана «Гарадок Усходу», «Лістак на вяселлі», «Маскі Тана», драма апавяданнямі Кастуса Ціхіна і фрагментам «Ленкі румынскага пісьменніка Захарыя Станку» ў перакладзе А. Вячліва.

У раздзеле «Публіцыстыка» змяшчаюцца артыкул Вадыма Круталюка «Без народнай асновы» — аб беларускім буржуазным нацыяналізме.

Артыкулы «Стыль да бою знаём» Міколы Арочкі (пра В. Таўла), «Паз у дарозе» Міколы Хведаровіча (да 60-годдзя Алеся Звонака) і «Сымон Будны» Сцяпана Майхровича складалі раздзел «Крытыка і літаратурназнаўства». Дружыцца таксама рэцэнзіі Ул. Гілямэдава на зборнік апавяданняў Е. Лось «Пачэпні» і Ул. Анчаніна на кнігу С. Майхровича «Георгій Скарына».

Ёсць у нумары раздзелы «Культура мовы», «Старонкі беларускай энцыклапедыі», «Хроніка».

«БЕЛАРУСЬ». Лістаўскае кніжкі часопіса прысвечана Гродзеншчыне. Таму і большасць матэрыялаў нумара — пра надняманскі край. Тут змешчаны артыкулы перадача сакратара Гродзенскага абкома партыі У. Міцкевіча, нарыс А. Сінілава пра Гродзенскі аэрапорт, рэпартаж К. Алешчанка з будаўніцтва перахода ў Гродна мікраэра, нататкі і замалюўкі са Слонімскай мэблевай фабрыкі, Беліцкай даследчай станцыі, Гродзенскага тэхнасукожнага камбіната, расказ пра гродзенскіх жыхароў, скульптару, графіка, уславіны персанальнага гораднішча А. Уса аб жыцці сялян на Гродзеншчыне да рэвалюцыі, артыкул заслужанага дзеяча культуры БССР А. Шыдоўскага — аб песнях Ідзішкіна, нататкі Р. Герасімава аб дружбе працавікоў Гродзеншчыны і Беларускай, артыкул Б. Лапава «Сыны Гродзеншчыны», выступленне галоўнага рэжысёра Гродзенскага абласнога драматычнага тэатра А. Струніна і многія іншыя матэрыялы.

Мастацкія слова прадстаўлена ў нумары вершамі Рыгора Барадулліна, Антона Валевіча, Пятра Прыходзіна, Уладзіміра Паўлава, Вольгі Іпатавай, Дануты Бічэль-Загнетавай, Івана Калесіна, Уладзіміра Караткевіча, Гаўрылы Шутана, Алеся Звонака, урыўкам з новай аповесці Васіля Быкава, нявыдуманымі гісторыямі Аляксея Карпюка і гумарэскай даіра Слаўчовіча «Усмешка Дзянны».

У раздзеле «Новыя кнігі» змешчаны кароткія рэцэнзіі М. Базарэвіча на кнігу Г. Кіслева «З думай пра Беларусь», Г. Стрышны — на кніжку Ю. Суворава «Ці ведаеце вы гісторыю сваёй Радзімы?» і П. Крапівіна — на «Беларускую антрапалогію» М. Бірылы.

Ёсць у часопісе раздзел «Навіны навукі і тэхнікі», «Кароткія парад», «Шашкі», «Коратка аб розным» і інш.

«МАЛАДОСЦЬ». Другі нумар часопіса пазнаёміць чытачоў з вершамі Алеся Салтука, Рамана Тармола, Геняды Дзмітрыева, Вольгі Іпатавай і Яўгена Верабей. З прэзентацыяў твораў дружыцца пачатак паэмы Уладзіміра Караткевіча «Чазені» і цыкл апавяданняў Аркады Пінчука «Зоркі лейтэнанціна».

У раздзеле «50 год Вялікай Кастрычніка» змешчаны артыкулы «Праз вогнішчы шчыль» М. Караля, «Чалавечы» Я. Кучара, «Намюр Гай-С. Шухвельд», а таксама значна больш даўжыняў з гісторыі Беларусі (год 1917). Дружыцца рэпартаж В. Ждановіча «Зімою ў Італію».

Да 80-годдзя з дня нараджэння І. Шадра часопіс змяшчае артыкул І. Краўчанкі «Пашукі, вера, здзяйсненне».

«Круглы стол «Маладосці» прысвечаны, як і папярэднім нумарам, пытанню паловага выхавання моладзі.

У раздзеле «Наш родны край» дружыцца артыкул Ул. Корбана «Орша перад юбілеем», «Берлінскія сустрэчы» Ул. Стэльмаха і «Танцава Афірына» В. Ждановіча складалі раздзел «З далёкіх і блізкіх дарог».

Раздзел часопіса «Кнігі і час» прадставлены ў нумары рэцэнзіі Ул. Гілямэдава на зборнік вершаў А. Кавалюк «Маўклівыя скарбы», С. Гусана на кнігу апавяданняў І. Науменкі «Талопі юнацтва», а таксама «Лісты Янку Коласа», публікацыю ліх падрыхтаваў навуковы супрацоўнік літаратурнага музея Янку Коласа М. Базарэвіч.

Акрамя гэтага, у нумары ёсць раздзелы «Сур'ёзнае і нур'ёзнае», «Старты і фінішы», «Усмешкі «Маладосці».

Рыгор БАРАДУЛЛІН
(«Беларусь»)

ТАБЕ, ВЯКОЎ АКРАСА

Гукну тваё імя ў прастору —
І з даўніны, нібы з начы,
плячэ цымбалы, стынуць зоры,
звіняць калёныя мячы.

Гатовы прысягнуць Німіга
сваім апошнім асіном,
таму жыццё было німіла,
хто не цябе ішоў з мячом.

Мінск — лягзат стылага затвора,
Мінск — кулі партызанскіх свіст,
крэкт узарваных рэк хворы,
падпольшчыка апошні ліст.

Табэ — сівых вякоў акраса —
зайздосны лёс наканаван:
на крыжавых дарогах часу
вартуеш ты спакой славын.

Яўген ВЕРАБЕЙ
(«Маладосць»)

ЗЯЛЁНЫ ВЕЦЕР

У полі сцэжак
І не прыкмеціць...
Сінее ўзмежак,
Буе квеценні
Мядовым хмелем
Прапахнуў вецер,
Буе квеценні
У цэлым свеце.

А на загонах
Раскалыхала
Сцягну жытнюю
У жоўтыя цвечы,
І па зялёных
З адліва хвалех
Гуляе вецер,
Зялёны вецер.

І колас будзе
Тугі, наліты,
Хрыць, можа, студзень
І быў сярэдзі
І быў у снежні
Мароз бліскенны —
Усё пражыта...
Калоссе ў цвечы
Гуляе вецер,
Красуе жыта...

Алег САЛТУК
(«Маладосць»)

Пішучь вершы паэты
Аб спрытоўце, аб сонечным дні,
А пад небаў застылі ракеты
У дырогатай лясной цішыні.

І няма цішыні,
Сон ідзе ад паўняў...
У кагосяй на пуску рун...
І дрэмлічыць у палёце планета,
Бы струна пад ударам смычка.

Вольга ІПАТАВА
(«Маладосць»)

«НЕМАН» № 2

У лістаўскім нумары часопіса надрукаваны аповесці Ул. Паўлава «Яўлічка» (пераклад з беларускай мовы Р. Ярохіна), працяг рамана Івана Мілья «Вернасць» і наваля Саварскага Івана «Калісці ў Фларанцыі» (пераклад з англійскай мовы А. Берга і В. Абухона).

Паэзія прадстаўлена вершамі А. Вяцінскага (пераклад С. Дзусевая), І. Бурсава і фрагментамі з паэмы К. Кірэнінкі «Іспанка» (пераклад Дз. Пазданава).

Да 50-годдзя Вялікай Кастрычніка часопіс змяшчае дакументальную хроніку, у якой адлюстравана падзея лютага 1917 года, і звесткі аб Героях Савецкага Саюза — нашых земляках.

З нататкамі аб брацце М. І. Калініна ў аповесці «Кастрычніцкая рэвалюцыя» (1918—19 гг.) выступае Д. Жмурыскі.

Геняды ДЗМІТРЫЕЎ
(«Маладосць»)

САЛДАЦКІ
КАНЦЭРТ

Сягодня ў палку падзея,
Збіраемся, быццам на свята:
З канцэртм сваім самадзейным
Едзе да Волгі у сваты.

Сцэна — паліна на ўзлесці —
Нам лепшай сцэны не трэба...
І ўсё ж сігануць песні
У сіняе волжскае неба.

Справаецца «Верхавіна»
З рытмам вясёлы «Пачангін»,
Аб немцам хлопцы-грузіны
Сумуюць пад гукі чэргі...

О, колькі ў душы салдацкай
Пяшчоты, шчырасці, ласкі!
Хлопцы з Малдовы хвацка
Танцоўка «Малдаваньскі»...

Мы класікаў любім. Па густу
Нам музыка Грыга і Баха,
І ўсё ж даражэй нам гуслі,
Дойры, трамбіты, рубябкі.

Змяняе літоўскую даіну
Чароўная песня пра Нёман...
Канцэрт наш зусім звычайны
І ўсім нам даўно знаёмы.

І ўсё ж кожны раз крэмае
Сэрцаў салдацкіх глыбіні
Музыка роднага краю,
Песні старонкі любімае...

У бераг пляскаюць хвалі,
І хлопцы лісцем волжкі,
І радасці мы не хаваем —
Нам апладзіруе Волга.

Промняў, музыкі птушынай гамы,
І — руіны;
Цяжкае інакш
Ісціны, што глеба ёсць пад намі,
Хоць часамі зыбка яна.

Аркады ПІНЧУК
(«Маладосць»)

КВЕТКІ
НЕ ЗАВЯНУЦЬ

Ёсць сярод палескіх балот і лясцоў невялікае сяло з прыгожай назвай Васількі.

Кожны год у прыяздныя сюды на адпачынак. І кожны год прыходзіць на могілкі, каб наведаць таго, каму я абавязаны вельмі многім.

Сустраліся мы з гэтым чалавекам восенню 1943 года, у той дзень, калі Чырвоная Армія з боем вызваліла Васількі. Ён зайшоў да нас на двор, паставіў да сцяны аўтамац, стомлена прысеў на прызоў, зняў боты і пачаў пераабуваліца. На камячаныя лагонах — па дзве зорачкі. Заўважыўшы мяне, лейтэнант усміхнуўся.

— Чаму не вітаеся, служба?
— Ну, здароў! — сказаў я не вельмі бойка.
— То-та ж! Адразу б так... Валдзіа ёсць у цябе? Пашчы бы ды памыцца трэба... Праўда?

— Праўда. У хаце ёсць. Я палю. Пайшла...
Ты мя пазнаёмліся. Потым я даведаўся, што гэты светлавалосы, з вельмі прыгожай усмешкай лейтэнант — камандзір рэзэрва разведчыкаў. Памыўшыся і пачаставаўшы мяне хлебам з кансервамі, ён адрозу ўзяўся за справу. Расклаў на стала карту, малаваў на ёй несправедліва мне кружочкі, стражкі, пісаў нешта. Кожны раз камандаваў мне:

— А ну, гвардзеец, Макарава кліні! Ён не дзе на вуліцы...
Або:
— Вось, служба, што: у тваіх сэрэдзях спіць мой разведчык Ігараеў. Будзь сядрам, знайдзі яго. Скажы: «Турдабек, цябе кліча ўзводны».

У нашай хаце поўна людзей. Салдаты пілі чай, частуючы мяне цукрам. Потым чысцілі аўтаматы. Я памагаў ім, прыслухоўваючыся да размовы. Лейтэнант не дзе доўга хадзіў, а калі вярнуўся, загадаў усім класіцца спаць. Сам ён залез да мяне на печ і шпатам сказаў:
— Зміра трохі...

Вайна яшчэ ў першыя дні забрала ў мяне ўсіх сваякоў і блізкіх. І на гэтай печы ўжо даўно ніхто не ляжаў побач са мною. Мне было на дзіву хораша з гэтым чалавекам. Мы ціхенька перагаварваліся:
— Добра быць разведчыкам?
— Ды як табе казаць... Мае хлопцы не скардзіцца.

— Раскажы што-небудзь. Толькі самае цікавае!
— Самае цікавае?
— Ага...
— Ну, слухай. Ёсць у мяне меншы брат.

Алег САЛТУК
(«Маладосць»)

Пішучь вершы паэты
Аб спрытоўце, аб сонечным дні,
А пад небаў застылі ракеты
У дырогатай лясной цішыні.

І няма цішыні,
Сон ідзе ад паўняў...
У кагосяй на пуску рун...
І дрэмлічыць у палёце планета,
Бы струна пад ударам смычка.

Вольга ІПАТАВА
(«Маладосць»)

«НЕМАН» № 2

У лістаўскім нумары часопіса надрукаваны аповесці Ул. Паўлава «Яўлічка» (пераклад з беларускай мовы Р. Ярохіна), працяг рамана Івана Мілья «Вернасць» і наваля Саварскага Івана «Калісці ў Фларанцыі» (пераклад з англійскай мовы А. Берга і В. Абухона).

Паэзія прадстаўлена вершамі А. Вяцінскага (пераклад С. Дзусевая), І. Бурсава і фрагментамі з паэмы К. Кірэнінкі «Іспанка» (пераклад Дз. Пазданава).

Да 50-годдзя Вялікай Кастрычніка часопіс змяшчае дакументальную хроніку, у якой адлюстравана падзея лютага 1917 года, і звесткі аб Героях Савецкага Саюза — нашых земляках.

З нататкамі аб брацце М. І. Калініна ў аповесці «Кастрычніцкая рэвалюцыя» (1918—19 гг.) выступае Д. Жмурыскі.

Пад рубрыкай «У свеце навукі» надрукаваны артыкул В. Усцінава «Шуа будзе».

Крытыку складалі артыкул І. Пятэр «У пошуках прыгожых» і рэцэнзіі В. Малышава на кнігу А. Міронава «Людзкая адпачынак», М. Гермыка — на аповесці А. Цявельскага «Турэцкі марш», В. Габелі — на кнігу Ф. Дронава «Эфэтыўнасць вынашчвання асноўных фондаў прамысловасці».

Прыпадзі галавой да каленяў яе замішлых,
Ціха споведзь пахну пра трывогі і ўдачы ў жыцці.
І здохачы раптам наваеца ў лясны гэты шлест
Хоць калочай сасонкай праз леташні мох прэрасці...

Аляксея ПЫСІН
(«Полымя»)

НОЧЬ У ТАШКЕНЦЕ

Ведаць мы не ведалі, што змеі Пакідоўца таяную наву,
Што змеюць змеі ў падземеллі
Адчуваць надобрую пару.

Горліцы над дрэвамі ўляцелі,
Быццам штос казалі ім лісты.
Спаў Ташкент у базавай пасцелі,
Мы дорожныя глядзелі сны.

Гул скарэны.
Скрыгочуць нема сцены.
Ноч плыве, ці белы дзень пагас!
Можа зараз стане гмах каменны
Брацкаю магілаю для нас.

Можа нечых душ перасяленне
Тойч непрыдуманым абвал!
Падываецца землетрасенне
На вышэйшым, на наступным Бал.

Бліскавіцы ў правадах. Раскаты.
Ужо ляжэць дувалы на зямлі.
Драма —
Не ў адным пустым тэатры
Імя Алішэра Нава.

Венюць двух пачаткаў паралелі,
І светла, і цені —
Заводчо.
Успомні гарады, што адгрымелі
І якіх няма ужо даўно.

Дзесьці пад вятрамі, пад дажджамі
Ціха вочы сіня цвітуць.
Развітаць, памяць, не забудзе!
Хлопцы з Малдовы хвацка
Танцоўка «Малдаваньскі»...

Мы класікаў любім. Па густу
Нам музыка Грыга і Баха,
І ўсё ж даражэй нам гуслі,
Дойры, трамбіты, рубябкі.

Змяняе літоўскую даіну
Чароўная песня пра Нёман...
Канцэрт наш зусім звычайны
І ўсім нам даўно знаёмы.

І ўсё ж кожны раз крэмае
Сэрцаў салдацкіх глыбіні
Музыка роднага краю,
Песні старонкі любімае...

У бераг пляскаюць хвалі,
І хлопцы лісцем волжкі,
І радасці мы не хаваем —
Нам апладзіруе Волга.

Промняў, музыкі птушынай гамы,
І — руіны;
Цяжкае інакш
Ісціны, што глеба ёсць пад намі,
Хоць часамі зыбка яна.

Аркады ПІНЧУК
(«Маладосць»)

КВЕТКІ
НЕ ЗАВЯНУЦЬ

Ёсць сярод палескіх балот і лясцоў невялікае сяло з прыгожай назвай Васількі.

Кожны год у прыяздныя сюды на адпачынак. І кожны год прыходзіць на могілкі, каб наведаць таго, каму я абавязаны вельмі многім.

Сустраліся мы з гэтым чалавекам восенню 1943 года, у той дзень, калі Чырвоная Армія з боем вызваліла Васількі. Ён зайшоў да нас на двор, паставіў да сцяны аўтамац, стомлена прысеў на прызоў, зняў боты і пачаў пераабуваліца. На камячаныя лагонах — па дзве зорачкі. Заўважыўшы мяне, лейтэнант усміхнуўся.

— Чаму не вітаеся, служба?
— Ну, здароў! — сказаў я не вельмі бойка.
— То-та ж! Адразу б так... Валдзіа ёсць у цябе? Пашчы бы ды памыцца трэба... Праўда?

— Праўда. У хаце ёсць. Я палю. Пайшла...
Ты мя пазнаёмліся. Потым я даведаўся, што гэты светлавалосы, з вельмі прыгожай усмешкай лейтэнант — камандзір рэзэрва разведчыкаў. Памыўшыся і пачаставаўшы мяне хлебам з кансервамі, ён адрозу ўзяўся за справу. Расклаў на стала карту, малаваў на ёй несправедліва мне кружочкі, стражкі, пісаў нешта. Кожны раз камандаваў мне:

— А ну, гвардзеец, Макарава кліні! Ён не дзе на вуліцы...
Або:
— Вось, служба, што: у тваіх сэрэдзях спіць мой разведчык Ігараеў. Будзь сядрам, знайдзі яго. Скажы: «Турдабек, цябе кліча ўзводны».

У нашай хаце поўна людзей. Салдаты пілі чай, частуючы мяне цукрам. Потым чысцілі аўтаматы. Я памагаў ім, прыслухоўваючыся да размовы. Лейтэнант не дзе доўга хадзіў, а калі вярнуўся, загадаў усім класіцца спаць. Сам ён залез да мяне на печ і шпатам сказаў:
— Зміра трохі...

Вайна яшчэ ў першыя дні забрала ў мяне ўсіх сваякоў і блізкіх. І на гэтай печы ўжо даўно ніхто не ляжаў побач са мною. Мне было на дзіву хораша з гэтым чалавекам. Мы ціхенька перагаварваліся:
— Добра быць разведчыкам?
— Ды як табе казаць... Мае хлопцы не скардзіцца.

— Раскажы што-небудзь. Толькі самае цікавае!
— Самае цікавае?
— Ага...
— Ну, слухай. Ёсць у мяне меншы брат.

Алег САЛТУК
(«Маладосць»)

Пішучь вершы паэты
Аб спрытоўце, аб сонечным дні,
А пад небаў застылі ракеты
У дырогатай лясной цішыні.

І няма цішыні,
Сон ідзе ад паўняў...
У кагосяй на пуску рун...
І дрэмлічыць у палёце планета,
Бы струна пад ударам смычка.

Вольга ІПАТАВА
(«Маладосць»)

«НЕМАН» № 2

У лістаўскім нумары часопіса надрукаваны аповесці Ул. Паўлава «Яўлічка» (пераклад з беларускай мовы Р. Ярохіна), працяг рамана Івана Мілья «Вернасць» і наваля Саварскага Івана «Калісці ў Фларанцыі» (пераклад з англійскай мовы А. Берга і В. Абухона).

Паэзія прадстаўлена вершамі А. Вяцінскага (пераклад С. Дзусевая), І. Бурсава і фрагментамі з паэмы К. Кірэнінкі «Іспанка» (пераклад Дз. Пазданава).

Да 50-годдзя Вялікай Кастрычніка часопіс змяшчае дакументальную хроніку, у якой адлюстравана падзея лютага 1917 года, і звесткі аб Героях Савецкага Саюза — нашых земляках.

З нататкамі аб брацце М. І. Калініна ў аповесці «Кастрычніцкая рэвалюцыя» (1918—19 гг.) выступае Д. Жмурыскі.

Пад рубрыкай «У свеце навукі» надрукаваны артыкул В. Усцінава «Шуа будзе».

Крытыку складалі артыкул І. Пятэр «У пошуках прыгожых» і рэцэнзіі В. Малышава на кнігу А. Міронава «Людзкая адпачынак», М. Гермыка — на аповесці А. Цявельскага «Турэцкі марш», В. Габелі — на кнігу Ф. Дронава «Эфэтыўнасць вынашчвання асноўных фондаў прамысловасці».

Прыпадзі галавой да каленяў яе замішлых,
Ціха споведзь пахну пра трывогі і ўдачы ў жыцці.
І здохачы раптам наваеца ў лясны гэты шлест
Хоць калочай сасонкай праз леташні мох прэрасці...

Аляксея ПЫСІН
(«Полымя»)

НОЧЬ У ТАШКЕНЦЕ

Ведаць мы не ведалі, што змеі Пакідоўца таяную наву,
Што змеюць змеі ў падземеллі
Адчуваць надобрую пару.

Горліцы над дрэвамі ўляцелі,
Быццам штос казалі ім лісты.
Спаў Ташкент у базавай пасцелі,
Мы дорожныя глядзелі сны.

Гул скарэны.
Скрыгочуць нема сцены.
Ноч плыве, ці белы дзень пагас!
Можа зараз стане гмах каменны
Брацкаю магілаю для нас.

Можа нечых душ перасяленне
Тойч непрыдуманым абвал!
Падываецца землетрасенне
На вышэйшым, на наступным Бал.

Бліскавіцы ў правадах. Раскаты.
Ужо ляжэць дувалы на зямлі.
Драма —
Не ў адным пустым тэатры
Імя Алішэра Нава.

Венюць двух пачаткаў паралелі,
І светла, і цені —
Заводчо.
Успомні гарады, што адгрымелі
І якіх няма ужо даўно.

Дзесьці пад вятрамі, пад дажджамі
Ціха вочы сіня цвітуць.
Развітаць, памяць, не забудзе!
Хлопцы з Малдовы хвацка
Танцоўка «Малдаваньскі»...

Мы класікаў любім. Па густу
Нам музыка Грыга і Баха,
І ўсё ж даражэй нам гуслі,
Дойры, трамбіты, рубябкі.

Змяняе літоўскую даіну
Чароўная песня пра Нёман...
Канцэрт наш зусім звычайны
І ўсім нам даўно знаёмы.

І ўсё ж кожны раз крэмае
Сэрцаў салдацкіх глыбіні
Музыка роднага краю,
Песні старонкі любімае...

У бераг пляскаюць хвалі,
І хлопцы лісцем волжкі,
І радасці мы не хаваем —
Нам апладзіруе Волга.

Промняў, музыкі птушынай гамы,
І — руіны;
Цяжкае інакш
Ісціны, што глеба ёсць пад намі,
Хоць часамі зыбка яна.

Аркады ПІНЧУК
(«Маладосць»)

КВЕТКІ
НЕ ЗАВЯНУЦЬ

Ёсць сярод палескіх балот і лясцоў невялікае сяло з прыгожай назвай Васількі.

Кожны год у прыяздныя сюды на адпачынак. І кожны год прыход

